

A TENGERPART

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik naponta a délutáni órákban.
Szerkesztőség és kiadóhivatal (telefon száma 12).
Fiume, Clotilde utca (Via Clotilde) 4. szám. I. em.
Nyomda telefonszáma lapzásta előtt 400.

Felelős szerkesztő:
MURAI JENŐ

EGYENLŐSÉGI ADÓKÉPZÉS ÉS VADÉKÉNY:
Egész évre . . . 42 kor. | Negyed évre . . . 11.— kor
Fél évre . . . 21 . | Egy órára . . . 3.75 kor
EGYES SZÁM ÁRA FIUMBAN 14 FILLÉR,
Hivatalos hirdetések milliméter sora 60 fill.

„A Tengerpart“
az egyetlen fiumei lap, a mely
előzetes cenzura alatt áll.

Ha a német békeoffenzíva

akkor indult volna meg, amikor a német hadak győzelmeket arattak az ellenséges seregek felett, akkor most tisztán állna előttünk a német politika és nem lenne szükség annak hangsúlyozására, hogy Németország úszintén és becsületesen akarja a megegyezési békét. Így azonban ezt minden egyes alkalommal kifejezetten hangsúlyozni kell, mert tapasztalhattuk, hogy az ellenséges országokban sok képviselője akadt annak a nézetnek, hogy a német politika és a hadvezetés áll a béke megkötésének útjában. Nekünk a hadvezetésről mindig az volt a véleményünk, hogy hivatásának jobban megfelel, ha távol tudja tartani az ellenséges hadsereget a honi földtől, mint ha nem. Politikát meg annyira, mint Hindenburg, a francia és angol tábornokok is csinálnak. A német politika kérdése már nem ilyen egyszerű és távolról sem világos annyira. Kühlmannt elboesájtották, mert azt merete mondani, hogy kizárólag fegyverekkel nem lehet a háborút eldönteni. Le kell ülni az asztalhoz és el kell kezdeni tárgyalni. Akkor a német hadsereg offenzívában és előrenyomulásban volt. Azóta az elcsapott külügyi államtitkár politikáját a német birodalom legelőkelőbb emberei közül rehabilitálták többen. Most az ántánt hadereje van offenzívában és előnyomulásban. A német politika lapjai akkor állnának előttünk nyitva és akkor olvashatnánk belőlük világosan, ha erre a rehabilitálásra nem lett volna szükség, ha Kühlmann nem csapják el, ha a német békeoffenzíva akkor indul meg, amikor sikeresen halad előre a harcéri offenzíva.

Igazságot kell azonban szolgáltatnunk és bár annak a véleménynek, hogy a béke útjában elsősorban az alldeutschok imperialista politikája áll, nálunk is számos követője van, — objektíve meg kell állapítani, hogy az imperializmus mindenütt egyforma; legyen az akár angol, francia, amerikai, vagy német. Az imperializmus mindaddig háborozni akar, amíg csak lehetséges, mert még az utolsó pillanathban, hadseregének veresége előtt is reménykedik abban, hogy hódító céljait elérheti. Ezt illusztrálja a német szocialisták lapjának az az érdekes közlése is, hogy egy béketárgyalás jó mederbe jutott előkészítő munkáját mint hiúsította meg az angol kormány, tehát azok, akik beszédeikben tüzet okádnak a militarizmusra, közben — nem föltétlenül szükségképpen — milita-

rizálják nemesak a saját országukat, hanem a félvilágot Európa ellen. Mert itt mi vézüink elsősorban és legjobban, a német, a francia, a magyar, az olasz, az osztrák. Európa földje és hatalmas értékei pusztulnak kizárólag. Az angol kormány nem esatlakozik a reakciós célokat szolgáló szövétséghez, de reakciós. Az imperialisták Németországban nem az egész kormányt tartják a kezükben, bár vezéreik magas állásu, nagy befolyásu emberek. Angliában a miniszterelnök a legelső imperialista. Németországban az imperialisták munkája nem ismer határt és akadályt, ha a hadsereg sikereket arat. A baj abban van, hogy ilyenkor az imperialistáknak is mindig van sikerük. Az angol politika irányítása kizárólag imperialisták kezében van. Javarást ez okok miatt várjuk még mindig Európa. A német alldeutschok és az angol hódító politika miatt. A felelősséget tehát nem szabad kizárólag Németországra harítani.

De viszont: a most megkezdett és igen jó uton haladó békeoffenzívát a német császár — szükségből, kényszerűségből és ta-

lán: megszokásból — harcias beszéde ellenére is folytatni kell, mert már érik a gyümölese. Az olasz intervencionalisták leggharogóbb organuma, a Corriere della Sera máris tiltakozik ama angol-amerikai politika ellen, amely a szláv kérdés forszírozásával a monarchia alapjait akarja megingatni és amely még ma is a feltétlen gyűlöletet hirdeti. Ez a politika nem egyezik meg Olaszország céljaival, sőt ellentétben áll azokkal, — így vélekedik a milánói újság és hozzáfűzi, hogy Olaszország nem a szlávokért avatkozott bele a háboruba az ántánt oldalán. A föltékenykedés és a háborus kedvnek és kitartásnak ezzel velejáró esőkeneése már ott lappang a szövetségesek között és csak a központi hatalmak békeoffenzívájának az eddigiéknél még élesebben világító lángja kell hozzá, hogy elementáris erővel törjön ki. Nem szabad megállni tehát a féluton és lassan majd ellenségeink is rájönnek, hogy amiért még véreznek, az nem egyéb az imperializmus népeket, országokat, javakat és a jövőt felemészítő mohó étvágyánál.

Pétervár lángokban áll; a városban utcai harcok folynak
Moszkvában is bizonyítlanok az állapotok - Még a tél előtt fegyverszünet lesz? - A szövetségesek közvetlenül a Hindenburg-vonal előtt állanak

Francis-belga harctér.

A TEGNAPI NÉMET JELENTÉS.
BERLIN, szept. 11. A nagyfőhadiszállás jelenté:

Iperntől délre és Labasse-esatornától északra angol részleges előtörések visszaverése alkalmával foglyokat ejtettünk.

A Peronne-Cambray-uttól délre az angolok megújított támadásai ismét heves harcokra vezettek. Gouzeaucourtól Epelhytől délre egyes helyeken eljutott az ellenség első vonalainkig, de ellentámadással visszavertük és háromszáz foglyot ejtettünk.

A Ham-St-quentini út mindkét oldalán visszavertük a franciák meglepő és tűzérési előkészítés után megkísérelt részleges támadásait. Helyi harcok az Aillettetől északra. Az Ailette és az Aisne között délután a tűzérési tűz hevesége nagy erejűvé fokozódott. Este az ellenség erős támadásokra hírdelt, amelyek vonalaink előtt meghíjasáltak.

Ludendorff, első főszállásnester.
VILMOS CSÁSZÁR BESZÉDE A KRUPP-GYÁRBAN.

ESSEN, szept. 12. Vilmos császár a Krupp-gyár munkássága előtt beszédet mondott. Köszönését fejezte ki a gyár minden munkásának, amiért a Krupp-művek a háboruban emberi képzeletet meghaladó módon szállították a hadseregnek a szükséges hadiszert. Mindenki hatalmas munkát vég-

zett, bár az asszonyoknak nemesak otthonról kellett gondoskodni, hanem erejüket a gyári munka számára is megfeszítették. A hallatlan ipari mozgósítás rendkívüli követelményekkel állította szembe a német népet. Senkise gondolja népünkben, mondta a császár, hogy nem ismerem a lakosság gondjait és nyomorát. Beutazva az országot sok paraszttal és özvegyvel, sok jó katonával beszéltem, láttam, hogy minden gondokon felülemelkedett a kötelességteljesítés érzete, de ki az oka ennek, ki beszélt a háboru kezdete óta a német nép kiéheztetéséről? Csakis ellenségeink. Mindenki tudja, hogy nem mulasztottam el egyetlen alkalmat sem a háboru megrövidítésére. 1916 decemberében világos békeajánlatot tettem ellenségeinknek. Az elmúlt hónapban kormányom tudatta, hogy készek vagyunk mindenkor békejobbot nyújtani. A válasz ellenségeink megsemmisítő akarata volt Németország szétdarabolására, amellyel szembe kell szállnunk, hogy megvédjük egzisztenciánkat. Vitéz hadseregünk és tengerészetünk tettekkel igazolja ezt az akaratot. Támasztékat kell nekik nyújtanunk népünk munkájával. Gyermekünk és unokánk számára is felelünk nekik arra a kérdésre, hogy miként történhetett, hogy a háboru, miként a jó a rosz-

szal, úgy hitetlen tagadással küzd a hit állításaiival? A háboru is egy nagy tagadásnak a következménye: *létfogosultságunkat tagadták meg.* Népünk szorgalmasan dolgozott, de utjába állott ellenségeink dolgozni-nem-akarása. Népünk nem ismer gyűlöletet, csak becsületes haragot, mely lesújtott az ellenségre. Ismerjük az angolszászok szívósságát. Már tavaly megmondtam ötszörös túlerővel harcoló flandriai seregiünknek, hogy olyan háboru ez, amely a létünkért folyik és ezért késhegyig tart. Miként a moszkvai kormány ellen, amely népeinek biztosította a becsületes békét, ellenségeink összeesküvést szöttek, ugyanugy látva, hogy *nem győzhetik le seregeinket*, hamis híresztelésekkel, gyengíteni akarnak erőnkön. Aruló az, legyen gróf, vagy munkás, aki hallgat e híresztelésekre vagy terjeszti azokat.

— A császárné betegágyától jövök, — folytatta az uralkodó, — aki megbízott azal, hogy szólítsalak fel benneteket, hogy ne tágítsatok és csak a lelkiismeret szavára hallgassatok. Egyszerűen és becsületesen kérdezlek benneteket, van-e okunk a kétkedésre? Tekintsünk végig a négyéves háboru teljesítményein: Az egész világgal szembenállottunk, máris békét kötöttünk Oroszországgal és Romániával, Szerbia és Montenegro el vannak intézve, csak nyugaton harcolunk. Hát most, az utolsó pillanatban hagyna el bennünket a szerencse? Mindannyiunknak össze kell fognunk. A jelszavunk legyen: németek, ki a karddal! Keményítsétek meg szíveiteket, feszítsétek meg izmaitokat, harcolunk minden velünk szembenállóval, akármeddig tartson! Ebben segítsen bennünket az Isten.

HIREK.

A HOSSZU HÁBORU ALATT

ugyancsak hozzászoktunk már a „megfizethetetlen“ és „horribilis drága“ jelzőkhöz. Mindennek tíz-huzszoros ára van, sőt nem ritka a több száz százalékos emelkedés sem a békebeli árakkal szemben, de talán egyetlen közszükségleti cikknek az árai se mutatnak fel olyan ugrásszerű emelkedéseket, mint a fehérnemű. Ezen a téren egyenesen megdöbbentő tapasztalatokat szerezhetünk, ha egy kis sétát teszünk a fiamei fehérnemű-üzletek körül. Á mi kezünkben direkt megdermedt a ceruza, mikor azokat az összegeket kellett felírunk, amelyeket fehérnemű-árakként nekünk lediktáltak.

Ime: A legnagyobb háborus karrierje a fehérneműk közt feltétlenül a lepedőnek van. Hajdanában, a régi jó békeidőkben, 22 koronáért nagy rumburgi vászonlepedőt szívesen adtak, de nem volt így sem vevő rája. Manapság teljesen silány, pókhálószerű vászonlepedőért 280—300 koronát is elkérnek és boldog az, akinek szüksége van rá, hogy egyáltalán kap ezért az árért. Rumburgi vászonlepedőre csak egy üzletben akadunk 420 koronát kért darabjéért a kereskedő, de megjegyezte, hogy ne tétovázzunk sokat, mert ha elmennénk és ismét visszajönnénk, valószínű, hogy időközben már megvette valaki.

420 korona egy lepedőért! Ha lehet ezt így nevezni, ez valószínűleg az árdrágítás csimborasszója. Elvégre szép dolog a konjunktúra, de ennyire kihasználni talán mégsem volna szabad.

Nagy ára van a női ingeknek is. 160—180 korona egy-egy női ing, de a férfingek ára sem marad messze ez összeg mögött.

Erdekes jelenség, hogy az asztalterítőknek, amelyeknek az ára aránylag nem is olyan tulságos, semmi keresletük nincsen. Egy damaszt abrosz, amelynek békebeli ára is körülbelül 80—100 korona volt, ma nem drágább 200—250 koronánál és azt hisszük, ez az egyetlen cikk, amely a fehérnemű árak hallatlan árszökkenésével nem tartott lépést.

Férfi alsóruha egyáltalán nincs forgalomban, legfeljebb használtat lehet kéz alatt venni, 100 koronás áron. A férfi dupla galérokért 6—8, egy pár kézelőért 9—12 és egy vászon ingbetétért 16—20 koronát kérnek. Ezek az árak nem tulságos, bárki meggyőződhet róluk. Tessék most elképzelni, mit jelent ilyen körülmények között például egy köztisztviselő családja számára, ha — ami szinte elkerülhetetlen — fehérneműt kell vásárolnia? Hiszen vannak tisztviselők, akiknek még ma sincs több havi fizetésük, mint amennyibe egyetlen darab lepedő kerül. Arról, ami ma olyan nagyon és általánosan fáj: hogy tudniillik leánykeleget nem lehet vásárolni, vagy a szülőanyákat nem lehet csecsemőruhákkal ellátni, már nem is beszélünk. De a hiányzó fehérneműdarabokat, a háborus anyagokkal való mosásban használhatatlanná tett fehérneműket se lehet most már pótolni. Hadimilliomosnak kell lenni, hogy egy inget vehessen az ember!

— **A kamiskartyások bünpörének tárgyalása.** Ma folytatta a törvényszék Vlakancich Antal és társai bűnygyében a tárgyalást. Ma a tanúk kerültek sorra. Wollner rendőrségfoglalmazó megerősíti, hogy azt a jegyzőkönyvet, amelyet a tegnapi tárgyaláson Krstely Bogdán kifogásolt, a tanúknak megfelelően vette fel. Ismerteti ez után azt a módszert, amelyet a vádlottak a kártyázásnál követtek. **A rendőrtiszt magyarozatának helyességét a vádlottak is megerősítették.**

Szentgyörgyi Sándor tanu nem jelent meg, felolvasták a rendőrségen tett vallomását. Juricevich Miklós tanu szerint Vlakancich és Domic állandóan nyertek, Krstely is többször nyert. Nem vette észre, hogy inkorrektül játszottak volna. Benedetti István elmondja, hogy sokszor 10.000 koronát is feltettek egy lapra. Az utolsó estén 53.000 koronát vesztett. Vlakancich és Domic állandóan nyertek. A blattai polgármester egyetlen este 120.000 koronát vesztett. Vlakancich a hátlapjukról ismerte a kártyákat, ezt határozottan állithatja.

Mateovich Remig is azt vallja, hogy Vlakancich és Domic mindig nyerésben voltak. Krstely velük együtt játszott, a társuk volt. Tudomása szerint Vlakancich egy milliót nyert, Domicnak a nyereségét 800.000 koronára becsüli. Őt, Mateovichot Miletta Emánuel egy este figyelmeztette, hogy ne menjen be a kártyabarlangba, mert ott egy tolvajbanda működik. Január 11-én este megfigyelte, hogy Miletta suttogva beszélgetett Vlakancichal, hogy ugyan hogyan lehet egy ilyen tolvajjal szóbaállni, mire Vlakancich szó nélkül eltávozott. Brelich nevű barátja ekkor kérte, hogy ne csináljon botrányt, nemsokára minden ki fog derülni. Már napokkal azelőtt elvitt a Royalból egy csomag kártyát, de nem tudott rajta nyomokat, vagy jeleket felfedezni. Egy barátja viszont meg tudta állapítani, hogy a kártyák meg vannak jelölve. A felfedezést közölte Forgács rendőrfelügyelővel.

Micich Cosimo elmondja, hogy vesz

tesége 40.000 korona volt. Vlakancich és Domic mindig nyertek. Szerinte Vlakancich 400.000, Domic 300.000 és Krstely 200 ezer **Koronát nyertek.** Banich János szerint mindig a három vádlott volt az, aki nyert. Vlakancich és Domic tagadják, hogy Banichsal játszottak volna, mire szembesítik őket a tanuval.

Kukulic Ferenc elmondja, hogy a vádlottak olyan merészen játszottak, amire csak hamisjátékosok képesek. Vesztesége 50.000 korona volt. A tanu kihallgatása után a bíróság a tárgyalás folytatását holnap reggelre halasztotta.

— **A fiamei kiviteli akadémia miniszteri biztosa és tanulmányi tanácsa.** Mint a hivatalos lap közli, a kereskedelemügyi miniszter a fiamei m. kir. kiviteli akadémiahoz miniszteri megbízottul dr. Dunay László miniszteri osztálytanácsost nevezte ki, a nevezett intézet tanulmányi ügyeinek irányítását és ellenőrzését végző tanulmányi tanácsba pedig 3 év tartamára dr. Ary Pál kereskedelemügyi miniszteriumi miniszteri tanácsost, Názánfalvi Fekete József iparoktatási kir. főigazgatót, Felső-sági Eidlitz Hugót, az Adria magy. kir. tengerhajózási részvénytársaság vezérigazgatóját, Virág Henriket, az országos kávéközpont és a fiamei kereskedelmi részvénytársaság vezérigazgatóját és Sirola János gyártalajdonost, a fiamei kereskedelmi és iparkamara tagját küldötte ki.

— **Igazságügyi kinevezés és áthelyezés.** Az igazságügyminiszter, mint a hivatalos lap közli, dr. Stiglich János fiamei kir. járásbírósi jegyzőt az adonyi kir. járásbíróshoz helyezte át, — dr. Strasil Sándor fiamei kir. törvényszéki jegyzőt jelenlegi alkalmazási helyén a IX. fizetési osztályba sorozott bírósági jegyzővé és dr. Hajnal Béla budapesti kir. büntető törvényszéki jegyzőt a fiamei kir. törvényszékhez a IX. fizetési osztályba sorozott jegyzővé nevezte ki.

— **Nem emelik a vasúti személyszállítási díjakat.** Budapestről jelentik: Az államvasutak igazgatósága megcáfolja azt a hírt, mintha a vasúti személyszállítás díjtételeit százszázalékkal emelnék fel. Az államvasut mindaddig még semmiféle értesítést nem kapott, tehát nem lesz a közel jövőben drágább az utazás.

— **Az új telefonüzletszabályzat.** Budapestről jelentik: Október elsején életbelép az új telefonüzletszabályzat, amely sok hasznos utasítással is szolgál és negyvenkilenc szakaszból fog állani. Az új rendelkezés szerint a telefonelőfizetők telefonját minden ellenszolgáltató nélkül mások is használhatják, ha azt a telefonelőfizető megengedi. Közérdekű beszélgetésekre minden előfizető díjmentesen köteles átengedni telefonját. Az orvosok abban a kivételes kedvezményben részesülnek, hogy telefonjukat ha azt nem mással közösen bérlik, mérsékelt díjért, korlátozás nélkül használhatják. Életbelépteti az üzletszabályzat a háboru alatt beszüntetett azt a régi gyakorlatot, hogy telefonon is lehet táviratokat feladni. Ezért a kedvezményért külön 40 fillért köteles az előfizető fizetni. A nyilvános telefonállomásokról szintén lehet táviratokat feladni és azért táviratonként külön 20 fillér díjat szednek. Állami táviratokat, hírlapi sürgönyöket és utalványtáviratokat telefonon nem lehet feladni. Külföldre szóló idegennyelvű táviratok legfeljebb csak ötven szóból állhatnak. A telefonállomások tulajdonosai az érkező távirataikat telefonon is átvehetik, illetve a táviró hivatal által felolvastathatják. Ezért összesen 30 fillér pótdíjat kell fizetni.

— **Ülések a városházán.** Fiume város képviselőtestülete pénteken este ülést tart, amelynek tárgysorozatán folyó ügyek szerepelnek. Ugyancsak pénteken ülésezik a városi állandó bizottság, amely a város és a gázgyár között a világítási és ipari célokra szolgáltatott gáz árának felemelése körül felmerült vitás kérdésben fog határozatot hozni.

— **A menekültek segélyezése.** A városi tanács figyelmezteti a déli osztrák tartományokból menekült családokat, valamint a magyar honpolgárok családjait és azon családokat, akik eddig későn jelentkeztek, hogy a szeptember havára esedékes segélyt a városi számvevőség szeptember 16-án d. e. 8—12-ig utalványozza és ugyanazon a napon d. u. 4 órától kezdve a volt városi rendőrség helyiségében (Honvéd-

ntea, volt Parini) kifizeti és pedig az L. betűig bezárólag és szeptember 17-én azoknak, akiknek neve az M-betűtől végig kezdődik, ugyanazon a helyen és időben.

— **Bőrt kapott a város.** A városi tanács közli, hogy a cipőjavításhoz szükséges bőranyag a városi tanácshoz megérkezett. Az új cipő már mind elfogyott, mert az előjegyzés felülmulta a város részére kiutalt csekély mennyiséget, csak talpu cipő áll még rendelkezésre. A városi tanács felhívja mindazokat, akik új cipőre előjegyzésbe vanak véve és az új cipőt be nem várhatják, de cipőjavításra (talpalás, fejelés) sürgős szükség van, jelentkezzenek a városi tanácsnál (Municipio utca 2. sz. II. em. 7. ajtó) ahol a cipőjavításra szóló jegyet 1 korona lefizetése mellett átvehetik. Figyelmeztetnek egyúttal, hogy talpu cipő még nagy mennyiségben áll rendelkezésünkre.

— **Érettségi vizsgálatok.** Az áll. leánygimnáziumban a javító érettségi vizsgálatok f. hó 7-én d. e. 8 órakor lesznek dr. Erdődi Béla tanár főigazgató elnöke alatt. A jelöltek jelentkezzenek az intézet igazgatóságánál szept. 16-án.

— **Izraelita istentisztelet.** Az engesztelési ünnep (Jom Kipur) alkalmából az izraelita templomban az istentiszteleteket a következő sorrendben tartják meg: Vasárnap 15-én este 7 órakor; hétfőn 16-án reggel fél 7 órakor és az ájtatoskodások egész napon át tartanak. Dél-előtt Mázkir (a halottak felkiüdvéért való ájtatoskodás) hitszónoklattal.

— **Egy árdrágító megvesztegetési kísérlete.** Novák Ferenc fiemei fűszerkereskedő ellen feljelentést tettek, hogy a kávépótlékot, szalonnát és faggyut maximális áron felül adta el. A feljelentés tárgyalását Kovács Béla rendőrfogalmazó szeptember 12-re tűzte ki. Novák tegnap délelőtt megjelent a fogalmazónál és azt kérte tőle, hogy ügyét azonnal tárgyalja, mert el kell utaznia. A fogalmazó a kívánság teljesítését megtagadta, mire Novák egy borítékot tett le az íróasztalára. A fogalmazó feltepte a borítékot és látva, hogy pénz van benne, felhívta Novákot, hogy jöjjön vele. Novák abban a hiszemben, hogy a megvesztegetés sikerült, örömmel követte a fogalmazót, aki a vesztegetőt átkísérte Beusterien Erich rendőrfogalmazóhoz, a bünyügyi osztály vezetőjéhez, ahol kiderült, hogy a borítékban öt darab 20 koronás volt. Novákot kihallgatása után, mivel osztrák állampolgár, letartóztatják. Árdrágítási ügyét ma tárgyalta Herkely Lajos rendőrfogalmazó és a maximális áron felüli árusításért 600 korona pénzbírságra ítélte. Novák, akit ma átkísérnek az ügyészségre, ebben az ítéletben megnyugodott.

— **Kihágási ítéletek a rendőrségen.** A rendőrség kihágási osztálya 200 korona pénzbírságra ítélte Sersich Máténét, mert a szilva kilóját 6 koronáért adta el és 30 korona pénzbüntetésre Ruzich Giusztinát, mert a Fiuméből kitiltott Primorszke Novine c. lapot árusította.

— **A mai tőzsde.** Budapesti tudósítónk telefonálja: Az iránzat kezdetben lanya, később szilárd. Megnyitó árfolyamok: Magyar Hitel 1376-80, Osztrák Hitel 900-901, Jelzálog 567-80, Agrár 1068-69, Magyar Bank 962-65, Hazai 640-48, Ujlaki 720, Szászvári 995, Rima 1185-91, Schlick 512 Papir 555-60. Záróárfolyamok: Magyar Hitel 1387, Osztrák Hitel 906, Lesz. Bank 835, Agrár 1078, Hazai 649, Fabank 977, Magyar Bank 971, Salgó 1288, Szászvári 1008, Urikány 930, Rima 1193, Adria 1815, Atlantica 1419, Levante 1120. A bécsi tőzsdén az Osztrák Lloyd 2013-al zárult.

— **Pillangó kisasszony.** A tegnapi előadás alkalmával szintén teljesen megtelt a Fenice színház nézőtere. Az előadás hasonló volt a tegnapiéhoz, de a zenekar nem állt a helyzet magaslatán.

Ma csütörtökön este B. bérletben negyedszer adják a „Pillangó kisasszony“-t. Holnap, pénteken nincs előadás. Szombaton és vasárnap ismét a „Pillangó kisasszony“ kerül színre az eddigi szereposztásban.

— **Apollo Mulató (Via Al. Volta 6.)** Esténként pont 8 órától előadás, utána kabaré.

LEGUJABB.

A NÉMET SZOCIALISTÁK A BEKEFERT

BERLIN, szept. 12. A községtanács ülésén a szocialisták azt követelték, irjon fel a város birodalmi kancellárhoz, hogy azonnal kezdje meg a béketárgyalásokat és hasson oda, hogy úgy Németországban, mint a szövetséges államokban demokratikus reformokat léptessen életbe.

A SZOVJETCSAPATOK BEVONULTAK KAZANBA.

PÉTERVÁR, szept. 12. A Pravda szerint a szovjetcsapatok bevonultak Kazanba, mely végleg a kezükre jutott. A fehérgárdisták és a csehek rendetlenül menekülnek.

A CSEH-SZLÁVOK GYŐZTEK VLADIVOSZTOKNÁL.

VLADIVOSZTOK, szept. 12. Minthogy a nyugatszibériai cseh-szlávok áttörtek, Ir-

kutzzkal az összeköttetést teljesen helyreállították. A szibériai frontvonal négyezer mértföldre terjed ki. Az ellenséget szétszórta, a vasut Vladivosztoktól Permig ántánt kezekben van. Otona japán tábornok vette át a vasutfelügyeletet.

AZ ANGOLOK NÉGY HÉT ALATT 75.000 FOGLYÓT ÉS 750 ÁGYUT ZSÁKMÁNYOLTAK.

LONDON, szept. 12. A Reuter-ügynökség jelenti: Haig tábornok napiparancsot adott ki, a melyben ezeket mondja: Átlépték az 1917-iki régi vonalainkat. Hatalmas részt ütöttünk az ellenség állásaiban. Négyhetes harcunk 75.000 foglyat és 750 ágyuja sikereink fényét tanúsítja. Büszke vagyok reá, hogy a válság idejében vezényelhetem pompás seregemet. Az ellenség kiérdemelte erejét. Bizom mindegyikötökben, hogy megteremtitek a kedvezően döntő fordulatot.

Pétervár ég, a városban mészárlás folyik

AMSTERDAM, szept. 12. A Reuter-ügynökség közli a következő, más oldalról még meg nem erősített szenzációs hírt Washingtonból: A krisztianiai amerikai követség táviratozza, hogy azt a megbízható hírt kapta, hogy Pétervár tizenkét helyén ég és az utcákon általános mészárlás folyik.

KOPENHÁGA, szept. 12. Az egyik itteni szállítóegység táviratot kapott pétervári fiókjától, hogy a város tizenkét helyén nagy tűzvész ütött ki és hogy heves utcai harcok folynak. Valószínűnek tartják, hogy azok a parasztsapatok, a melyekről már egy berlini jelentés is megemlékezett és amelyek a bolsevik-kormány ellen harcolnak, most érkeztek Pétervárra.

A tél előtt fegyverszünet lesz?

GENF, szept. 12. A Züricher Post hágai jelentése szerint holland diplomáciai körökben egyes jelekből az a vélemény alakult ki, hogy a hadviselő felek még a tél beállta előtt fegyverszünetet fognak kötni.

A szövetségesek közvetlenül a Hindenburg-vonal előtt állanak

BERLIN, szept. 12. A németek elérték és megszállták a Hindenburg-vonalat. Az ellenség a Cambray és St. Quentin között levő területen, továbbá az Ailette és az Aisne között közvetlenül a Hindenburg-vonal előtt áll és igen hevesen támad. Most nyilvánvalóan az a célja, hogy a németeket ne engedje lélegzeni. Foch az angolokat a Peronne-Cambray-i ut két oldalán délkeleti irányban, a franciákat pedig az Ailette és az Aisne között északkeleti irányban hajszolja előre és az a terve, hogy harapófogóba szorítsa a németeket. Foch mindenestre szünet nélkül támad. A német hadvezetőség nyugodtan és bizalommal várja a közeli napok eseményeit.

MOSZKVBAN IS BIZONYTALANOK AZ ÁLLAPOTOK.

BERLIN, szept. 12. A Neue Züricher Zeitung jelenti az orosz határról, hogy Moszkvában kihirdették a szigorított ostromállapotot. Az állapotok olyanok, hogy a lakosság még az utcára is fél kimenni.

A SKANDINÁV URALKODÓK TALÁLKOZÁSA.

KOPENHÁGA, szept. 12. A dán király születésnapja alkalmából szeptember 26-án Kopenhágában az északi államok királyai találkozónak. A lapok szerint a találkozóknak nem lesz politikai jelentősége.

HUSSAREK A MAGYAR ALKOTMÁNYRÓL

BÉCS, szept. 12. Abban a beszédében, amelyet Hussarek miniszterelnök a német újságírók tiszteletére adott lakomán mondott, haragította, hogy bár bizonyos, hogy a jövőben az államok népeinek alkotmányosságát a fejlődés jobban ki fogja domborítani, ebben a processzusban mégis ragaszkodnunk kell a magyar korona alkotmányának és jogainak tiszteletéhez és az egységes állami gondolat megvédéséhez.

MEGSZÜNT A LONDONI GAZGYARI SZTRÁJK.

LONDON, szept. 12. A Reuter-ügynökség jelenti: A gázmunkások vezére közölte, hogy a gázyári sztrájk elismült.

Szöveg folytatása a IV. oldalon.

Apróhirdetések.

E rovatban minden szó 15 fillér; vastagabban szedett szó 30 fillér; legkisebb apróhirdetés tíz szó. A kiadóhivatal fentartja magának a jogot, hogy neki nem megfelelő tartalmu apróhirdetéseket közlését megtagadja és az esetleg már lefűzetett hirdetési díjat visszaadja.

Gyors- és gépirás. Magyar, német, olasz gyorsírás és gépirás különböző rendszerű gépeken. Tanulás bármikor megkezdhető. Cím: Viale Deák 2. (Gyorsírókör).

Intelligens özvegy urnó, házvezetőnői vagy ehhez hasonló állást keres. A háztartás minden ágában jártas. Cím a kiadóban.

Hordók! 50 drb. 50-350 l-ig jó karban azonnal átvehető. Cím a kiadóban.

Eladó sárga szalónbutor, régi stílusban, uri kelengye ujszülött részére és nagyon régi értékűek. Cím a kiadóban.

Kiviteli Akadémia hallgatói keresnek burotozott szobákat egy-két ágyval. Ajánlatok az Akadémia portásához kéretnek.

Apróhirdetéseket felvesz A TENGERPART kiadóhivatala (Via Clotilde 4. I. em.) és a GLOBUS HIRLAPIRODA (Via Vine. de Domin.)

Russo Illés a maga és leánya **Fabienne**, ugyszintén özv. **dr. Sugár Fabiusné** mint anya és az egész rokonság nevében mély fájdalommal jelenti, hogy szeretett neje

Russo Illésné
szül. **Sugár Lenke**

1918 szeptember 6-án rövid szenvedés után elhunyt.

A kerepesi-uti izr. temetőben helyeztük e hó 8-án örök nyugalomra.

A LENGYEL FÖLDMIVELÉSI MINISZTER LEMONDOTT.

VARSO, szept. 12. Cserbicki földművelési miniszter nem csak formális, hanem elvi okokból is beadta a lemondását. Utódján Targovszki Józsefet, a monarchista alkotmányos csoport tagját emlegetik.

A BAJOR KIRÁLY BULGÁRIÁBAN.

SZOFIA, szept. 12. A bajor király Ferdinánd bolgár királlyal a főhadiszállásra érkezve, a csapatok előtt beszédet mondott, amelyben a bolgár-bajor fegyverszövetség nagyságát megasztalta.

NAGY TÜZ POSENEN.

POSEN, szept. 12. Délután 3 órakor a királyi akadémia azon részében, melyben most idegbeteg katonai kórház van, tűz ütött ki. A nagy szélben a tető teljesen leégett. A falfestményeket és fali szőnyeget a vizsugarak elpusztították. A betegeket a szemben fekvő királyi kastélyban helyezték el. A tűz oka ismeretlen.

VEZERKARUNK MAI JELENTESE.

BUDAPEST, szept. 12. (Hivatalos.) Olasz haretér: A tirci harcra helyenkint arórharek. Az Asolonen csapataink egy új meglepő olasz támadást véresen visszavertek. A Piave-harvonalon a tüzérségi tevékenység tovább tart. Albán haretér: Egy a Tomolika-hegyháton intézett sikeres támadás alkalmával néhány ellenséges állásrészt elfoglaltunk.

Nyomatott a „Lloyd” Nyomda R. T. nyomdájában.
Kiadótulajdonos: „A Tengerpart” lapkiadóvállalat (Murai Jenő).

ELSO

HORVÁT TAKARÉKPÉNZTÁR

Alaptőke 15 millió. - Tartalékok 27 millió kor.

FIUMEI FIÓK, CORSO 28

Üzletágak: Betétek takarékpénztárak, folyó- és csekk-számlára. Váltók le- és eladása. Értékpapírok bizományi vétel- és eladása. Váltók és szelvények beszedése. Jelzalogkölesonök értékpapírokra és ingatlanokra. 1/2% adómentes záloglevelek kiadása, melyek mindennemű tőke, többek között árvapénzek és katonai óvadékok elhelyezésére alkalmasak.

Előfizetőink figyelmébe

Kérjük mindama előfizetőinket, kik

előfizetésükkel hátralékban vannak, szíveskedjenek az esedékes összeget posta útján,

küldönnöck vagy személyesen kiadólvata-

lankhöz **Clotilde utca (Via Clotilde 4.**

szám I. emelet-juttatni, mivel szélvélre-

lünk nagy része bevonult a katonaságbor-

és nincs módunkban a nyugtatást vala-

mennyi előfizetőnknek házról-házra kifize-

lés végett elhozni.

Öszibarack és mindenféle fajgyümölcs, vegyes főzelék, **zöltség** féle és paradicsom továbbá a legfinomabb **felvágottak** és jó minőségű **kolbász** nagyban és kicsinyben kapható

Gaal Marianna

kolbászárú, gyümölcs és zöltség üzletében.

Főüzlet: Fiume, Corso 30. Telefon 17.31.

Fióküllet: Fiume, Viale Deák 30.

Telefon 17-37.

A világitási rendelet

határozatait a fényhatás csökkenése nélkül csakis

TUNGSRAM

félwattos lámpákkal lehet betartani.

Használjon 25, 40, 60 watt fogyasztású Tungsrاملámpákat

Piszketegséget, sömört, rühöt a leggyorsabban elmulaszt a dr. Flesch-féle eredeti törvényesen védett

Skaboform kenőcs

Nincs szaga. Nem piszkít. Mindig eredeti pecsetes, dr. Flesch-félet kérjünk. Próbátégely 3.-K., nagy tégely 5 K., családi adag 12 korona. Kapható a helybeli gyógyszertárakban vagy direkt a készítőnél: dr. Flesch E. „Korona” gyógyszertára Győr. Vételnél a „Skaboform” védjegyre ügyeljünk!

Quarnero kávéház

FIUME, Via Lod. Kossuth

ESTENKENT EGY ELSŐRENDŰ

BÉCSI HÖLGYZENEKAR.

hangversenye.

Kezdeté 8 órakor. Beléptidij nincs. Számos látogatást kér.

MINOLLI HERMANN tulajdonos

Keresek villát megvételre

Martinschizától Lovranáig húzódó tengerparton. Esetleg kisebb házat Susákon vagy Fiumében kilátással a tengerpartra. Szíves ajánlatokat A Tengerpart továbbít.

IMPERIAL

szálló és kávéház, Viale Deák. Fényes berendezésű kávéház. Modern szálló 40 elegáns szobával. Lift, villany, fürdők. Szíves partifogást kér. Panny Ferencz tulajdonos.

„LLOYD” NYOMDA

RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

FIUME, VIA CIOTTA 27.

(AZ OSZTRÁK-MAGYAR BANKKAL SZEMBEN).

Mindennemű nyomtatvány

izléses előállítása

Nagy raktár irodai és levél-papírokban, borítékokban, másolókönyvekben, selyemmásoló, indigo és karbonpapírban.

TELEFON 400.

FIUME VIA CIOTTA 27.

Postafiók 122.